

Parc Natural del Montsant

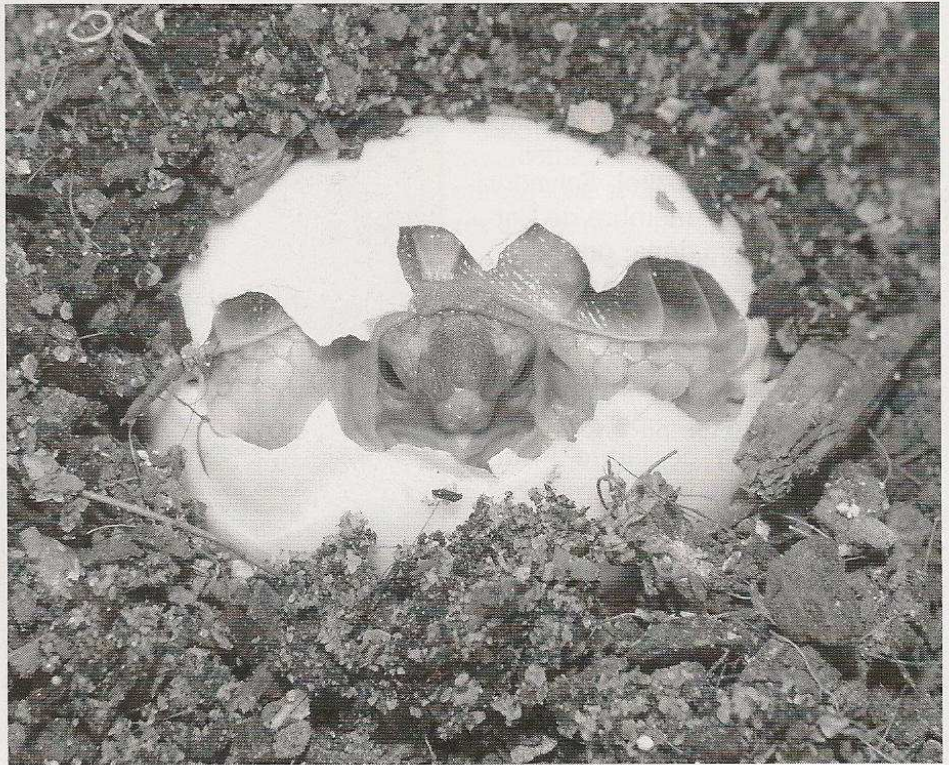
La tortuga que viu al Montsant

Joaquim Soler
Massana

CRARC

(Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya)
www.amasquefa.com/crarc

Al Montsant hi viu la tortuga mediterrània, un queloni terrestre avantpassat directe dels dinosaures. Fa més de 300 milions d'anys que aquests rèptils habiten la terra. Diverses espècies ocupen rius, llacs, deserts, boscos i fins i tot han colonitzat el mar. Però desgraciadament, la gran majoria estan en perill d'extinció.

La tortuga mediterrània també està amenaçada, però, des de l'any 2005 una mica menys gràcies al projecte de reintroducció de l'espècie que es desenvolupa al Parc Natural de la Serra de Montsant.

Com són aquests quelonis?

La tortuga mediterrània és un animal tranquil, silenciós, inofensiu i molt independent. La trobem a Catalunya, les Illes Balears, al sud de França i a la costa oest d'Itàlia. És de mida reduïda, una femella adulta mesura uns 18 cm i un mascle en pot fer 14 cm. Al camp no les veurem mai en grups, perquè els agrada viure en solitari. Només es busquen entre sí per aparellar-se. En condicions de llibertat viuen entre 40 i 50 anys. En captivitat tanmateix, on no hi ha depredadors i no han de buscar l'aliment, poden sobrepassar els 100 anys. És herbívora, pastura per zones de cultiu abandonades, zones bosc aclarit i garrigues. Una climatologia amb hiverns suaus i estius calorosos i secs, és favorable per

a la seva supervivència.

S'aparella a la primavera i 2 o 3 setmanes després de les còpules la femella fa la posta, que consta d'entre 3 i 5 ous. Els naixements es produeixen uns dos mesos i mig després, sempre i quan la temperatura d'incubació sigui superior a 28°C. Fins que no passen almenys 4 o 5 anys, la tortuga té la closca força tova i és molt vulnerable a la pre-dació.

Perquè estan en perill d'extinció?

Una de les amenaces més importants a la que s'enfronta la tortuga mediterrània és la destrucció del seu hàbitat. Això succeeix quan es fragmenta el territori al construir habitatges, carreteres o quan el bosc es crema. Amb els incendis forestals, moltes moren al pas de les flames i les que sobreviuen queden molt malmeses.

L'altre gran contratemps, és l'interès que han despertat com a

animal mascota. Durant els anys 70 i 80 se'n va disparar el seu comerç a tot Europa. Una autèntica fal·lera per tenir-les a casa va fer que se'n capturessin centenars de milers. Actualment a Catalunya, no hi viuen en llibertat més de 11.000 exemplars, i la tortuga mediterrània està inclosa en el catàleg d'espècies protegides per la llei de protecció dels animals. Així doncs la seva tinença, comerç i captura n'està prohibida.

Així doncs, el fet de veure sempre la tortuga en patis, jardins, corals o eixides, va portar a la majoria de la societat a considerar-la un animal domèstic.

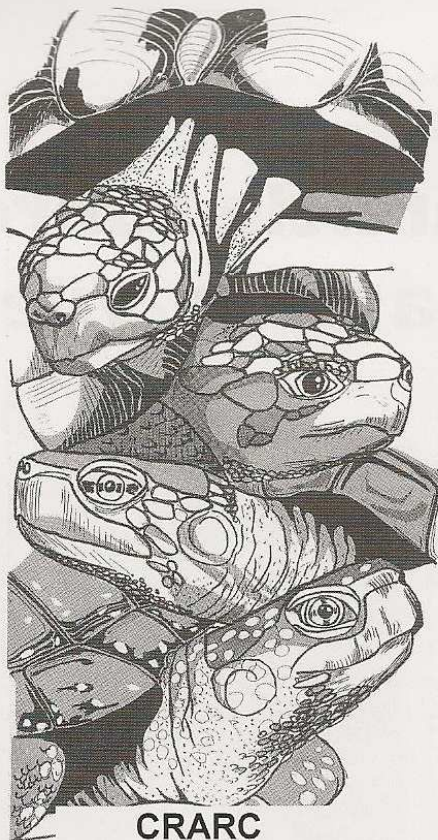
Hem de tenir present però, que un animal no es converteix en domèstic pel fet de ser tranquil o inofensiu. La domesticació és un procés gradual d'evolució durant molts anys al costat de l'ésser humà, on la relació amb ell, fa que es comporti de manera diferent a com ho faria a la natura. La tortuga mediterrània era fa milers d'anys i continua essent ara un rèptil salvatge.

Un futur amb esperança

La tortuga ha estat reintroduïda al Parc Natural de la Serra de Montsant, en el marc d'un pla de conservació de l'espècie endegat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge. Actualment es porten alliberades 777 exemplars, i les tasques de seguiment anuals, han permès comprovar que l'espècie s'hi reproduïx. Aquest projecte és una petita aportació a permetre la continuïtat de la tortuga mediterrània al planeta. La tortuga va viure al Montsant fa milers d'anys, com demostra la resta fòssil trobada a la cova del Filador a Margalef de Montsant, ara hi torna a viure amb la voluntat de que sigui per molts més anys.

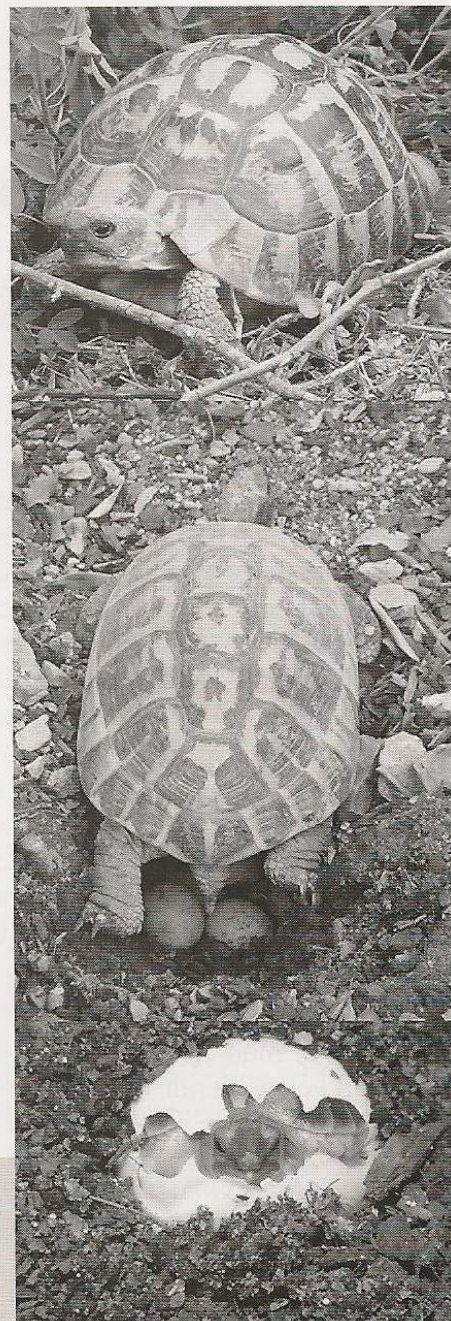
Al Parc han estat creades dues colònies de tortugues, una a la zona de Montsant occidental, i una altra a la vessant sud, del qual la Vilella Baixa en forma part.

Que aquest petit escrit serveixi per a fer-vos partícips del projecte, i defensar-lo com un valor més del valuós patrimoni natural de la serra de Montsant. I si trobes una tortuga, no l'agafis! Truca al Parc! (977 827 310)

CRARC

**(Centre de Recuperació
d'Amfibis i Rèptils de
Catalunya)**

Parc Natural
de la Serra
de Montsant

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge